EcoPeace / Friends of the Earth Middle East – πρόγραμμα «Καλής Γειτνίασης Υδάτων»

Η FoEME είναι ένας μοναδικός περιφερειακός οργανισμός που ενώνει Ιορδανούς, Παλαιστίνιους και Ισραηλινούς περιβαλλοντολόγους προωθώντας την αειφόρο ανάπτυξη και τις ειρηνικές προσπάθειες στη Μέση Ανατολή. Διατηρεί γραφεία στο Αμμάν, την Βηθλεέμ και το Τελ Αβίβ, απασχολεί 40 υπαλλήλους και εμπλέκει ενεργά εκατοντάδες εθελοντές. Οι τρεις συνδιευθυντές της FoEME ανακηρύχθηκαν από το περιοδικό TIME Περιβαλλοντικοί Ήρωες για το 2008. Η FoEME τιμήθηκε με το Βραβείο SEED το 2008, έλαβε το βραβείο Skoll για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα το 2009 και το 2010 το Ευρωμεσογειακό Βραβείο για τον διάλογο.

Τα περιβαλλοντικά ζητήματα αγνοούν πολιτικά σύνορα. Τα κόμματα πρέπει να συνεργαστούν για την διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων, ή τον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Τόσο ζωτικής σημασίας περιβαλλοντικά θέματα - όπως το νερό - είναι απλά πάρα πολύ σημαντικά για να τα αντιμετωπίζουμε σε ανταγωνιστικό κλίμα.

Το πρόγραμμα **«Καλής Γειτνίασης Υδάτων»** (GWN) θεμελιώθηκε από την **EcoPeace / Friends of the Earth Middle East** (FoEME) το 2001, για την ευαισθητοποίηση Παλαιστινίων, Ιορδανών και Ισραηλινών ως προς τα κοινά προβλήματα ύδατος. Η μεθοδολογία της GWN είναι μια πρωτότυπη ιδέα που βασίζεται στην αναγνώριση των διασυνοριακών κοινοτήτων και στην αξιοποίηση της αμοιβαίας εξάρτησής τους από τους κοινούς υδάτινους πόρους, ως βάση για την ανάπτυξη διαλόγου και συνεργασίας για την αειφόρο διαχείριση των υδάτων. Το έργο προσέφερε πραγματική βελτίωση στον τομέα των υδάτων με την καλλιέργεια εμπιστοσύνης και κατανόησης μεταξύ των κοινοτήτων που οδήγησε στην επίλυση κοινών προβλημάτων και την οικοδόμηση της ειρήνης μεταξύ τους, ακόμη και εν μέσω σύγκρουσης.

Παρά την έστω περιορισμένη συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων της περιοχής σχετικά με ορισμένες πτυχές κατανομής του νερού, δεν έχει επιτευχθεί βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων κατά την διαδικασία ειρήνευσης στη Μέση Ανατολή. Η έλλειψη επεξεργασίας των λυμάτων, η υπερ-άντληση των υδροφόρων οριζόντων, η υπερβολική εκτροπή των ροών των επιφανειακών υδάτων, καθώς και τα προβλήματα κατά την εφαρμογή κρίσιμων πολιτικών διαχείρισης ζήτησης ύδατος αποτελούν απειλή για τους περιορισμένους υδάτινους πόρους. Οι συνθήκες αυτές θέτουν στις κοινότητες κινδύνους περιβάλλοντος και υγείας, και μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή διασυνοριακής έντασης και ρύπανσης. Η EcoPeace / Friends of the Earth Middle East πήρε το προβάδισμα στον εντοπισμό των θεμάτων αυτών των υδάτων εστιάζοντας δραστηριότητες του έργου σε κοινοτικό επίπεδο, και ενισχύοντας τις διασυνοριακές σχέσεις που είναι απαραίτητες για την επίλυση κοινών προβλημάτων ύδατος.

Αρχικά το έργο ξεκίνησε με 11 κοινότητες Ισραηλινών, Παλαιστινίων και Ιορδανών. Μετά από περαιτέρω επέκταση, στο έργο συμμετέχουν πλέον 28 κοινότητες, υποστηρίζοντας τις προσπάθειες της FoEME για τους κοινούς υδάτινους πόρους της περιοχής, τη Νεκρά Θάλασσα, τον Ιορδάνη Ποταμό και τους ορεινούς και παραθαλάσσιους υδροφόρους ορίζοντες.

Από την αρχή, είχε επιλεγεί μια κοινότητα να συνεργαστεί με την γειτονική της στην άλλη πλευρά των συνόρων / διαφορετικού πολιτικού προσανατολισμού, για κοινά ζητήματα ύδατος. Σε τοπικό επίπεδο, το έργο λειτουργεί με μέλη της κοινότητας προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση των υδάτων τους μέσω της εκπαίδευσης, της ευαισθητοποίησης και έργων αστικής ανάπτυξης. Σε περιφερειακό επίπεδο, το έργο προωθεί την αειφόρο διαχείριση των υδάτων μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών, του διαλόγου και των συνεργατικών εγχειρημάτων.

Πραγματική πρόοδος έχει σημειωθεί στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των κοινοτήτων και την ανάπτυξη των συνεργατικών πρωτοβουλιών. Σημαντικά βήματα έγιναν στην ενθάρρυνση των κοινοτικών αρχών για την ανάπτυξη κοινών λύσεων στα προβλήματα διαχείρισης υδάτων.

Παρά το γεγονός ότι FoEME επικεντρώνεται σε κοινά θέματα ύδατος, το έργο GWN έχει ενσταλάξει την εμπιστοσύνη μεταξύ ανθρώπων και κοινοτήτων που έχουν συνεργαστεί για θέματα πέρα από το νερό. Αυτά περιλαμβάνουν: κοινές εκστρατείες διαμαρτυρίας κατά της κατασκευής διαχωριστικού τείχους μεταξύ Ισραήλ και της παλαιστινιακής κοινότητας, πώληση παλαιστινιακών προϊόντων σε ισραηλινές αγορές που ωφελεί και τις δύο πλευρές, προώθηση διασυνοριακών πρωτοβουλιών όπως είναι η δημιουργία ενός Ειρηνευτικού Πάρκου στο νότιο τμήμα του Ιορδάνη Ποταμού, μεταξύ άλλων. Αυτές οι πρωτοβουλίες δείχνουν πως το νερό μπορεί να δημιουργήσει την αρχική εμπιστοσύνη που παρέχει τη βάση για τη συνεργατική προσπάθεια πέρα από τα ζητήματα του νερού, όπως η χρήση της γης, η οικονομική και τουριστική ανάπτυξη.